

Ekonomisk månadsuppföljning för
socialnämnden per mars 2023

8

2023SOCN37

Socialnämnden

Datum
2023-05-03

Diarienummer
2023SOCN37 042

Ekonomisk månadsuppföljning för socialnämnden per mars 2023

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner prognosen.

Socialnämnden delger kommunstyrelsen och kommunfullmäktige prognosen.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden prognostiserar en positiv avvikelse om 22,3 mnkr. I prognosen lyfts nämndens reserv och de tillskott som kommunfullmäktige beslutade om den 15 december 2022 § 203 fram som överskott i väntan på politiska beslut. Tillsammans uppgår reserven och tillskotten till mnkr 7,1 mnkr. Nämndens budgetavvikelse exklusive reserv och tillskott är positiv om 15,2 mnkr.

Prognosen för årets investeringar uppgår till 2,3 mnkr vilket är 2 mnkr lägre än budgeterat

I bilagan *Månadsprognos per mars 2023, socialnämnden* redovisas prognoser, avvikelser, vidtagna åtgärder samt uppföljning av nämndens mål för 2023.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 3 maj 2023
- Månadsprognos per mars 2023, socialnämnden

Förvaltningens bedömning

På en övergripande nivå prognosticeras ett överskott inom socialnämndens ansvarsområde. Däremot finns underskott inom verksamheterna vård och omsorg sam barn och familj. Med syftet att samtliga verksamheter ska nå ekonomisk balans pågår ett arbete för att ta fram åtgärder för en ekonomi i balans.

Pia Alhäll
Kommundirektör

Oskar Nilsson
Ekonomichef

Marsprognos 2023

Socialnämnden

Innehållsförteckning

Socialnämnden	3
Ekonomi	3
<i>Driftredovisning</i>	3
<i>Åtgärder</i>	4
<i>Investeringsredovisning</i>	5
Socialnämndens mål och inriktningar för 2023.....	5
<i>Nämndsövergripande</i>	5
<i>Vård och omsorg</i>	6
<i>Hälsa och bistånd</i>	7
<i>Funktionsstöd</i>	8
<i>Härryda framtid</i>	8
<i>Barn och familj</i>	8

Socialnämnden

Ekonomi

Driftredovisning

tkr	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Socialnämndens reserv	0	5 500	5 500	0
Sektorsledning	45 846	48 746	2 900	43 209
Vård och omsorg	40 438	37 438	-3 000	37 315
Hälsa och bistånd	372 596	387 396	14 800	334 680
Funktionsstöd	148 565	150 665	2 100	172 728
Härryda framtid	64 385	66 435	2 050	58 647
Barn och familj	91 967	89 877	-2 090	73 532
Nettokostnad	763 797	786 057	22 260	720 111

Socialnämnden prognostiserar ett överskott om 22,3 mnkr. I överskottet ingår de extra resurser som tillfördes i budgeten som beslutades i kommunfullmäktige i december 2022, 1 mnkr för att motverka mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer samt 0,6 mnkr för konsumentvägledare. Dessa satsningar avvaktas i väntan på ytterligare politiska beslut från socialnämnden. Även socialnämndens reserv på 5,5 mnkr ingår i det prognostiserade överskottet.

I socialnämndens nettokostnader ingår statsbidrag som uppgår till cirka 40 mnkr. Vissa statsbidrag är tillfälliga och återkommer inte årligen, vilket innebär en osäkerhet i vilka statsbidrag som avslutas efter året.

Sektorsledning prognostiserar ett överskott om 2,9 mnkr, vilket främst förklaras av att sektorchefens budget för utredningar prognostiseras att inte nyttjas fullt ut under året.

Vård och omsorg prognostiserar ett underskott på 3,0 mnkr. Vård och omsorgs ledning prognostiserar ett underskott om 1,6 mnkr som främst härrör till tomplatser på särskilda boenden och att fasta kostnader för lokaler inte täcks. Särskilda boenden i egen regi prognostiserar ett nollresultat men då täcks kostnader för samordnarna med prestationsbaserat statsbidrag motsvarande 6,4 mnkr. Dagverksamhet prognostiserar ett överskott om 0,5 mnkr vilket framförallt beror på lägre kostnader för resor till och från verksamheten. Hemtjänsten prognostiserar ett underskott om 1,9 mnkr vilket främst beror på lokalkostnader för hemtjänst natt samt förändrat arbetstidsmått för nattarbete. Även utbyte av larm inom hemtjänsten medför högre personalkostnader än budgeterat. Underskottet täcks delvis av sedan tidigare ej förbrukade statsbidrag inom verksamhetsområdet.

Hälsa och bistånd prognostiserar ett överskott om 14,8 mnkr, varav handläggarenheten 13,6 mnkr. Handläggarenhetens överskott förklaras främst av lägre efterfrågan inom hemtjänst och särskilt boende än budgeterat. Personlig

assistans prognostiserar ett underskott på grund av förändrad lagstiftning som medför högre kostnader än budgeterat. Sjuksköterske- och rehabenheten prognostiserar tillsammans ett överskott om 0,7 mnkr. Sjuksköterskeenheten har erhållit ett prestationsbaserat statsbidrag för utökad bemanning för arbete som utfördes åren 2020-2021 som prognostiseras att inte nyttjas fullt ut.

Hälsofrämjande enheten prognostiserar ett överskott om 1 mnkr vilket främst beror lägre behov av anhörigstöd. Vuxenenheten prognostiserar ett underskott om 0,4 mnkr på grund av högre boende- och placeringskostnader än budgeterat. Inför 2023 fick enheten ett budgettillskott på 4,0 mnkr samtidigt som ett minskat antal placeringar prognostiseras jämfört med tidigare år. Underskottet år 2022 uppgick till 8,9 mnkr.

Funktionsstöd prognostiserar ett överskott på 2,1 mnkr. Köpta platser visar ett överskott på 0,9 mnkr, främst på grund av färre köpta platser än budgeterat. Överskottet är lägre än i februariprognosen vilket beror på förändrat behov. Boende i egen regi prognostiserar ett överskott på 0,3 mnkr. Ledsagar- och avlösarservice prognostiserar ett överskott om sammanlagt 1,5 mnkr på grund av minskad verkställighet. Daglig verksamhet prognostiserar ett underskott på 0,9 mnkr beroende på större stödbehov som genererar högre personalkostnader än budgeterat. För kreativt center kan statsbidrag täcka kostnader för ökade öppettider och jobbcoach vilket innebär att underskottet minskar sedan februariprognosen. Boendestöd visar ett överskott om 1,0 mnkr där resultatet kan förklaras av en anpassad bemanning till följd av lägre efterfrågan än budgeterat. Personlig assistans redovisar ett underskott om 1,5 mnkr vilket till stor del beror på personalkostnader, där hela kostnaden inte täcks av ersättningen.

Härryda framtid prognostiserar ett överskott om 2,1 mnkr. Satsningar på arbetsmarknadsanställningar innebär ett underskott samtidigt som försörjningsstöd visar ett överskott om 2,5 mnkr. Jämfört med februariprognosen prognostiseras dock överskottet bli något lägre, vilket förklaras av något fler hushåll samt högre utbetalning per hushåll i mars månad. Inom vuxenutbildningen prognostiseras ett överskott om 1,9 mnkr främst på grund av fler elever i etablering som genererar högre intäkter från migrationsverket för SFI.

Barn och familj prognostiserar ett underskott om 2,1 mnkr. Underskottet förklaras främst av konsultkostnader inom enheten utredning och skydd på grund av arbetsbelastning, hög personalomsättning, rekryteringssvårigheter och sjukfrånvaro. Placeringskostnaderna prognostiserar ett överskott om 1 mnkr vilket är en försämrad prognos jämfört med februari dels på grund av sammanbrott (oförutsedda avslut) i familjehem och dels på tillkommande placeringar på HVB. Även relationsvåld prognostiserar ett överskott om 1 mnkr beroende på lägre placeringskostnader än budgeterat.

Åtgärder

De extra resurser som tillfördes i budget vilken beslutades i kommunfullmäktige i december 2022, 1 mnkr för att motverka mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer samt 0,6 mnkr för konsumentvägledare, avvaktas i väntan på ytterligare politiska beslut från socialnämnden. Även socialnämndens reserv på 5,5 mnkr nyttjas inte.

Inom verksamhetsområdet vård och omsorg ses in- och utflyttningsprocessen till särskilt boende över för möjliga effektiviseringar och bättre nyttjande av lokaler. Underskottet kopplat till tomplatser för fasta lokalkostnader återfinns som ett överskott inom verksamhetsområdet hälsa och bistånd.

Inom förvaltningen är styrgrupp kompetensförsörjning tillsatt där ett särskilt fokus finns på verksamhetsområdet barn och familj och det långsiktiga arbetet med arbetsmiljö och rekrytering. Inom barn och familj sker ett fortsatt strategiskt rekryteringsarbete för att skapa en stabilitet i personalgrupperna. Ett förändrat arbetssätt samt förstärkning av arbetsledning genom att anställa ytterligare en enhetschef är en åtgärd som på sikt bedöms bidra till en förbättrad arbetsmiljö och en budget i balans men ger ingen kostnadsbesparing under 2023. Kortsiktiga åtgärder som att exempelvis avsluta konsulter i förtid riskerar att öka sjukskrivningarna. Detta bidrar till högre personalkostnader på sikt och kan även bidra till ökade placeringskostnader när kontinuiteten i ärendena försämras.

Investeringsredovisning

tkr	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Sektorsledning	517	2 517	2 000	237
Vård och omsorg	1 000	1 000	0	2 043
Hälsa och bistånd	100	100	0	273
Funktionsstöd	400	400	0	263
Härryda framtid	200	200	0	35
Barn och familj	100	100	0	141
Nettoutgift	2 317	4 317	2 000	2 992

Socialnämnden prognostiserar en avvikelse om 2 mnkr jämfört med budgeterade anslag. Överskottet återfinns inom sektorsledning och består av att anslaget för datainventarier prognostiseras att inte nyttjas fullt ut under året.

Socialnämndens mål och inriktningar för 2023

Nämndsövergripande

- Härryda skall bli nummer ett i undersökningen Sveriges miljöbästa kommun
- Våra kommuninvånarens upplevda otrygghet skall minska.

Uppföljning

- Härryda skall bli nummer ett i undersökningen Sveriges miljöbästa kommun

Tidskriften Aktuell hållbarhet presenterar en årlig ranking där landets miljöbästa kommun utses. Rankingens baseras på en rad nyckeltal och statistik, data inhämtas bland annat från Vattenmyndigheten, Boverket, nationella emissionsdatabasen, Kolada, Insikt, Avfall Sverige samt Djurens Rätt. Dessutom svarar kommunerna på en årlig enkät om sitt miljöarbete, frågorna i enkäten är inte helt desamma mellan åren utan varierar något. Förvaltningen har skickat in svaren på årets enkät

i april, rankingen presenteras preliminärt i juni.

Miljöarbetet fortgår enligt tidigare plan, till exempel arbetet med fossiloberoende kommun till 2030, satsningen på minskat matsvinn och klimatsmart mat samt arbetet för att fasa ut kemikalier ur verksamheterna. Därtill är verksamheterna inom sektorn teknik- och förvaltningsstöd miljödiplomerade vilket lägger en stark grund. För att ytterligare intensifiera och fokusera arbetet upprättas för närvarande en gemensam plan för hur miljöarbetet kan förstärkas inom samtliga sektorer för att kunna uppnå målet om att bli landets miljöbästa kommun

- Våra kommuninvånarens upplevda otrygghet skall minska.

Trygghetsskapande områdesbevakning sker av väktare samt ordningsvakter och närvaron förstärks vid behov. Samverkan och utbyte av lägesbilder sker löpande med polismyndigheten för effektiva insatser och god närvaro.

Vård och omsorg

- Nöjdheten för våra brukare inom hemtjänsten skall öka.
- Satsningarna på förebyggande arbete skall öka

Uppföljning

Verksamhetsområdet genomför bland annat följande åtgärder för att nöjdheten inom hemtjänsten ska öka och för att utveckla satsningar på förebyggande arbete:

Satsningen på fast omsorgskontakt ska bidra till en ökad kontinuitet, delaktighet, självbestämmande och trygghet för den enskilde. Ett upplägg för att utbilda all personal inom hemtjänsten är färdigt och genomförandet påbörjas i april månad av omsorgshandledarna. Utbildningen fokuserar på områdena hälsofrämjande och relationsskapande arbetssätt, dokumentation samt samverkan.

Personalkontinuiteten inom hemtjänsten följs upp månadsvis och verksamheten bibehåller de fina resultat som uppnåddes under 2021. Personalkontinuiteten ligger i genomsnitt på 14 under årets första tre månader, vilket ligger i linje med föregående års resultat.

Härryda kommun deltar som pilotkommun i GR för att ta fram en karriärvägsmodell inom vård och omsorg, med fokus på hemtjänsten. Syftet med karriärvägsmodellen är att verksamheten ska kunna säkerställa en tillräcklig bemanning och att nya som såväl befintliga medarbetare har rätt kompetens och kan utvecklas i yrket. Nya befattningsbeskrivningar är framtagna och modellen kommuniceras under våren till medarbetare och berörda samverkanspartners.

Brukare inom hemtjänsten får under året möjlighet att testa en förenklad teknik som möjliggör en ökad delaktighet och kommunikation med anhöriga via videosamtal. Under årets första kvartal har åtta brukare fått möjlighet att testa tekniken och så här långt verkar projektet falla väl ut.

Personalspecialist har under våren genomfört två workshops i ledningsgruppen med syftet att höja kunskapen om hur enhetscheferna kan arbeta förebyggande och rehabiliterande för att främja medarbetarnas frisknärvaro. Arbetet fortlöper under året. Sjukfrånvaron följs upp regelbundet i samband med prognosmöten.

Arbetet med enhetsledningsteam på särskilda boende för äldre har under våren breddinförts. Enhetsledningsteamet har som syfte att skapa en större tydlighet i det medicinska omvårdnads- och rehabansvaret. Sektorerna skapar en modell för att arbeta strukturerat med avvikelser och kompetensfrågor i dialog mellan hälso- och sjukvård och enhetsledning på boendet. Detta ger möjligheter att öka det förebyggande arbetet som behöver utvecklas i samverkan mellan hälso- och sjukvård och vård och omsorg.

Hälsa och bistånd

- Systematisk kvalitetsuppföljning ska ske med extern kompetens på samtliga boenden oavsett utförare, utifrån uppställda kvalitetskrav enligt kommunens kvalificeringskrav för lagen om valfrihet (LOV) inom särskilt boende.
- Satsningarna på förebyggande arbete skall öka

Uppföljning

Verksamhetsområdet vidtar förberedande kontakter och informationsinhämtning med externa företag för att nå målet om systematisk kvalitetsuppföljning med extern kompetens på samtliga boenden. Inget avtal har ännu träffats och upphandlingsförfarandet är ännu inte inlett.

Gällande målet om ökade satsningar på förebyggande arbete genomför verksamhetsområdet följande:

Hälsofrämjande samtal sker i högre utsträckning genom riktat statsbidrag. Personal är under rekrytering och uppstart av hälsofrämjande samtal beräknas ske under andra halvåret 2023.

Diskussion förs med demensteam i kommunen samt inom Närområdessamverkan för att hitta lämpliga arbetssätt för att öka användningen av samordnad individuell plan (SIP) vid demensdiagnos.

Inom ramen för projektet TAIK pågår arbete med översyn av riktlinjer och rutiner för arbetet kring tandvårdsintyg.

Verksamheten har tagit fram en utredning och ett möjligt beslutsunderlag för ungas medverkan i aktiviteter på särskilda boenden.

På hälsofrämjande enheten sker fortsatt satsning för att öka den digitala delaktigheten hos äldre. Detta finansieras genom statsbidrag.

Utbildningsorganisation inom Hälso- och sjukvård utvecklas strukturmässigt för att öka tillgängligheten, genom bland annat digitala utbildningar.

Socialnämnden har fattat beslut om att ingå en överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap (IOP) mellan Passalen, Härryda kommun och Mölndals stad och verksamheten är igång. Passalen är en ideell förening som arbetar med att utveckla nya lösningar för att skapa inkludering för barn och unga med funktionsvariation.

Utförarverksamheten inom vuxenenheten har ett pågående arbete med att utveckla sin organisation och sina metoder för att kunna möta brukare och anhöriga med stöd och motivation.

Arbetet med enhetsledningsteam på särskilda boende för äldre har under våren breddinförts. Enhetsledningsteamet har som syfte att skapa en större tydlighet i det medicinska omvårdnads- och rehabansvaret. Sektorerna skapar en modell för att arbeta strukturerat med avvikelser och kompetensfrågor i dialog mellan hälso- och sjukvård och enhetsledning på boendet. Detta ger möjligheter att öka det förebyggande arbetet som behöver utvecklas i samverkan mellan hälso- och sjukvård och vård och omsorg. Verksamheten utökar även sitt förebyggande arbete genom att rehabenheten särskilt fokuserar på fallförebyggande arbete och att bibehålla aktivitetsförmåga vid inflytt på särskilt boende.

Funktionsstöd

- Satsningarna på förebyggande arbete skall öka

Uppföljning

Verksamhetsområdet genomför bland annat följande satsningar för att öka det förebyggande arbetet:

Socialnämnden har fattat beslut om att ingå en överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap (IOP) mellan Passalen, Härryda kommun och Mölndals stad och verksamheten är igång. Passalen är en ideell förening som arbetar med att utveckla nya lösningar för att skapa inkludering för barn och unga med funktionsvariation.

Kreativt center är en öppen verksamhet för personer med psykisk ohälsa, där aktiviteter erbjuds som är fysiskt och psykiskt hälsofrämjande. En fortsatt satsning sker genom utökade öppettider och en tjänst som jobbcoach. Detta finansieras genom statsbidrag från överenskommelse om psykisk hälsa och suicidprevention.

Härryda framtid

- Satsningarna på förebyggande arbete skall öka

Uppföljning

Inom arbetsmarknadsenheten (AME) sker en prioritering av det förebyggande arbetet för ungdomar. Som ett led i detta utökas sommarjobben med 50 platser. AME har även startat projektet Helhetslyftet där deltagarna är tredjelandsmedborgare inom etableringen. Projektet syftar till att förbereda deltagarna för att ingå i jobbspår och yrkesutbildningar och finansieras genom bidrag från EU.

Barn och familj

- Antalet elever med problematisk skolfrånvaro ska minska.
- Antalet personer som är i behov av socialtjänstens stöd ska minska.
- Tillgängligheten och resurserna till familjecentralerna ska öka.
- Satsningarna på förebyggande arbete för barn och unga skall öka.

Uppföljning

För att minska problematisk skolfrånvaro ingår socionomer från

verksamhetsområdet i närvaroteamet och utvecklar arbetet med att öka skolnärvaron. I dagsläget finns 17 pågående ärenden och 12 elever som väntar på insats. Eleverna som är aktuella går i årskurs 4–9. Sedan hösten 2021 har 11 elever avslutat sin insats hos närvaroteamet. Lärdomar som verksamheten tar med sig är att närvaroteamets insatser hjälper till viss del, samtidigt som insatserna behöver utformas och ges i ett mycket tidigare skede för att ge effekten att eleverna fullgör sin skolgång.

Arbetet med förhållningssättet Hemma först och implementering av Signs of Safety fortgår. Köp av konsulentstöd familjehemsverksamhet och institutionsplaceringar minskar till följd av strategin att fokusera på nätverksplaceringar i första hand och familjehemsplaceringar i de fall nätverksplacering inte är möjlig.

Förstärkningen på familjecentralerna är genomförd, från en heltidstjänst till två heltidstjänster. Genom utökningen har verksamheten kunnat ge stödsamtal i större utsträckning är tidigare. En koordinator kommer att anställas på 30 procent av en heltidstjänst, publicering av rekryteringsannonser sker externt under våren.

Verksamhetsområdet erbjuder föräldraskapsstöd i form av kurserna Alla barn i centrum (ABC) och Trygghetscirkeln under våren. Till hösten kommer ytterligare medarbetare utbildas inom ABC för att tillsammans med pedagoger från sektorn för utbildning, kultur och fritid kunna anordna kurser även fortsättningsvis.

För att säkerställa tidigt tillgängligt stöd har verksamhetsområdet startat en telefonlinje för föräldrarådgivning och öppnat en mejlbrevlåda för föräldraskapsfrågor. Kommunikationsinsats om de nya kontaktkanalerna sker under våren.

En ny samordnare inom SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid) är anställd och verksamheten har påbörjat arbetet med utveckling av insatser på individnivå. Ambitionen är att kunna ha nätverksmöten kring en ungdom i riskzon och erbjuda ungdomsbehandling. Hittills har SSPF hanterat fem individärenden och i samverkan med andra aktörer identifierat flera ungdomar i riskzon. I individärendena finns goda exempel på samverkan med fältgrupp, socialsekreterare och behandlare.